

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2023 рік

(м. Полтава, 25 квітня 2024 року)

Полтава
2024

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVII Міжнародної наукової студентської конференції за
підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2023 рік

(м. Полтава, 25 квітня 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2024**

УДК 001:378.014.61"20"(082)
А43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Редакційна колегія:

Н. С. Педченко, д-р екон. наук, професор, перший проректор Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ);

О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

А43 **Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: тези доповідей XLVII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2023 рік (м. Полтава, 25 квітня 2024 р.).** – Полтава : ПУЕТ, 2024. – 801 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-468-0

Збірник містить тези доповідей XLVII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2023 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти.

УДК 001:378.014.61"20"(082)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-468-0

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2024

Отже, самостійні заняття з оздоровчого фітнесу в домашніх умовах можуть бути ефективним способом покращення загального стану здоров'я. Проте, важливо правильно організувати тренувальний процес, щоб отримати максимальну користь і мінімізувати ризики.

Список використаних інформаційних джерел

1. Основи оздоровчого фітнесу : навч. посіб. / упоряд. О. В. Онопрієнко, О. М. Онопрієнко ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2020. – 194 с. URL: <https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/handle/123456789/3016>.
2. Вдома краще: переваги онлайн тренувань. Веб-сайт: *здорово 24*. URL: https://zdorovo.24tv.ua/vdoma-krashhe-perevagi-domashnih-trenuvan_n1787931.

ВІДКРИТІСТЬ ДО МАЙБУТНЬОГО – ЯК КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОПОМАГАЮТЬ У ВИВЧЕННІ ТА ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ЧЕРЕЗ УКРАЇНСЬКУ МОВУ

***В. В. Верхогляд**, студент спеціальності «014.01 Середня освіта (Українська мова і література)», група 2 УМЛ-з
Г. М. Алексєєва, канд. пед. наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики – науковий керівник
Бердянського державного педагогічного університету (м. Запоріжжя)*

Актуальність. В умовах швидкого технологічного розвитку та глобалізації, збереження та вивчення рідної мови стає ключовим фактором у зміцненні національної ідентичності. Застосування комп'ютерних технологій в цьому процесі відкриває нові можливості для доступу до мовних ресурсів та ефективного навчання. Підтримка української мови через інноваційні інструменти сприяє розширенню її впливу та збереженню культурної спадщини. В контексті постійного зростання важливості культурного різноманіття, розробка та використання комп'ютерних засобів для української мови стає актуальним завданням, що відповідає потребам сучасного суспільства.

Мета дослідження полягає у визначенні впливу вивчення української мови на розвиток особистості та збереження культурної спадщини з використанням інформаційно-комунікацій-

них технологій (ІКТ), що спрямоване на виявлення ролі ІКТ у формуванні національної свідомості, збереженні ідентичності та підтримці мовної рівноваги в суспільстві.

Мова вважається однією з провідних складових у формуванні ідентичності кожної нації. Вона відображає найглибші аспекти свідомості народу, його культурні цінності та спадщину. Мова є не лише засобом спілкування, але й символом патріотизму, який відображає культуру, історію та традиції. Збереження мови є важливим аспектом збереження ідентичності та самоідентифікації нації. Зі слів ірландського письменника Томаса Девіса, «нація повинна захищати свою мову навіть більше, ніж свою територію» [4], оскільки територію можна втратити, але коли зникає мова, втрачається національна ідентичність. Мова вважається ключем до культурної спадщини і джерелом знань, а також символом етнічної самосвідомості.

Дослідники підтверджують, що багато з українських слів та мовних коренів, які використовуються сьогодні, були вже поширені в часи трипільської культури. Це підтверджується топографічними назвами, народними піснями того періоду та великим впливом на мову санскриту, що існує вже понад 5 тисяч років. Санскрит становить 65 % словникового складу сучасної української мови. Свідченням про давнину української мови є й усна народна творчість, яка була створена майстерною українською мовою. Деякі народні казки та пісні, за даними вчених, були створені ще кілька тисяч років тому. Першу письмову згадку про Україну знайдено в джерелі з XII століття: в Київському літописі за Іпатіївським списком від 1187 року зазначається: «...І плакали всі переяславці... За ним же Україна багато потужила» [2].

Основні аспекти вивчення рідної мови можна розділити на традиційні та сучасні. Традиційні аспекти включають лінгвістичний, педагогічний, психологічний, моральний та естетичний підходи. Сучасні підходи включають українознавчий, етнопедагогічний, культурологічний та діяльнісно-орієнтований підходи.

Розглянемо більш детально кожний підхід у табл. 1.

Таблиця 1 – Підходи до вивчення рідної мови

Підхід	Зміст підходу
Лінгвістичний	Полягає у вивченні мови як системи, поповненні словникового запасу та умінні використовувати мовні засоби

Підхід	Зміст підходу
Педагогічний	Враховує значення мови для виховання та розвитку пізнавальних здібностей учнів
Психологічний	Включає аналіз типів психологічних процесів, які сприяють засвоєнню знань та формуванню комунікативних вмінь, таких як пам'ять та увага
Моральний	Тісно пов'язаний з педагогом і передбачає розвиток моральних якостей особистості, національної свідомості та громадянських цінностей
Естетичний	Передбачає розуміння прекрасного у використанні мови та відчуття гармонії у слові
Народознавчий	Спонукає учня відчутти себе представником нації та носієм національної історії та культури через мову, мовлення та тексти
Етнопедagogічний	Передбачає навчання мови на основі народної педагогіки та дидактики
Культурологічний	Забезпечує зв'язок мови з національною та загальнонародною культурою
Діяльнісно-орієнтований	Сприяє активній мовленнєвій діяльності учня з урахуванням їх пізнавальних, емоційних та вольових здібностей

Діяльність у навчанні мови спрямована на формування комунікативної компетентності.

Крім того, Концепція мовної освіти в Україні визначає мету та завдання, принципи вивчення мов, структуру та зміст навчання, умови її реалізації. Вона ґрунтується на основних положеннях Конституції України та законодавчих актах, таких як Закони України «Про освіту» та «Про мови в Україні», а також на міжнародних документах, таких як Європейська хартія регіональних мов або мов меншин та загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти. Основні умови впровадження Концепції мовної освіти включають: ефективну мовну політику держави для реалізації стратегії мовної освіти та підвищення рівня мовної культури суспільства; об'єднання зусиль науковців, педагогів і батьків для вирішення сучасних завдань гуманітарної освіти; активізацію діяльності громадських педагогічних організацій для підвищення уваги до проблем мовної освіти; оновлення державного стандарту мовної освіти для піднесення її на якісно новий рівень і формування мовної особистості учня/сту-

дента; впровадження перспективних освітніх технологій та удосконалення діагностичних засобів для оцінки рівнів мовних досягнень учнів/студентів; покращення змісту мовної освіти у вищих навчальних закладах для формування мовних вмінь і культури; створення наукових дослідницьких лабораторій у вищих педагогічних навчальних закладах для поєднання наукової діяльності з практичною роботою; утворення Національного Центру мовної освіти України для координації заходів з поліпшення якості мовної освіти і поєднання наукових досліджень з практичною роботою.

Отже, ефективна реалізація Концепції мовної освіти вимагає комплексного підходу, який охоплює різні аспекти освітнього процесу. Поновлення Стандарту мовної освіти є однією з ключових складових, оскільки воно визначає основні принципи та напрями розвитку мовної компетентності учнів. Крім того, необхідно активно оновлювати навчально-методичну літературу, щоб вона відповідала сучасним вимогам та тенденціям в мовній освіті.

У контексті нашої теми, удосконалення професійної майстерності вчителів і викладачів у галузі вивчення української мови є важливим елементом успішної інтеграції комп'ютерних технологій у навчальний процес [1]. Вони повинні мати доступ до сучасних методик та інструментів навчання, а також постійно підвищувати свою кваліфікацію для ефективного використання цих технологій у навчанні мови. Планомірне та цілеспрямоване управління освітою включає розробку та впровадження стратегій, спрямованих на покращення якості мовної освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Це може включати розробку програм навчання, організацію моніторингу та оцінку результатів, а також розподіл ресурсів для підтримки мовної освіти в контексті використання комп'ютерних технологій [3].

Комп'ютерні технології можуть підтримати і полегшити процес вивчення та збереження мови через онлайн-ресурси, машинний переклад, електронні словники, соціальні медіа та електронні бібліотеки. Вони забезпечують доступ до інтерактивних вправ, відеоуроків, аудіоматеріалів, розширюють коло користувачів українською мовою та забезпечують доступ до літературних творів у електронному форматі. Це сприяє виконанню мети дослідження про важливість мови для формування особистості та збереження культурної спадщини.

Крім того, важливо залучати до розв'язання проблем мовної культури не лише освітян, а й громадські організації та суспільство в цілому. Широка підтримка та участь громадськості сприятиме створенню сприятливого середовища для вивчення мови та підтримки мовної рівноваги в суспільстві.

Висновок. Таким чином, дослідження підтверджує важливість вивчення української мови для формування особистості та збереження культурної спадщини. Розглядаються різні аспекти вивчення мови, включаючи традиційні й сучасні підходи. Зазначається, що впровадження концепції мовної освіти та об'єднання зусиль різних груп суспільства може підвищити рівень мовної культури та забезпечити кожному учневі й студенту вільне володіння рідною та державною мовами. Підкреслюється, що оновлення програм, використання новітніх технологій у навчанні та створення спеціалізованих наукових центрів можуть сприяти досягненню цієї мети.

Список використаних інформаційних джерел

1. Алексеева Г. М. Інтерактивні комп'ютерні технології навчання. Комп'ютер у школі та сім'ї. 2012. № 6. С. 28–31.
2. «Україна» – це не «окраїна». URL: <http://litopys.org.ua/pivtorak/pivt12.htm> (дата звернення: 12.03.2024).
3. Horbatiuk L. V. et al. Mobilni dodatky yak zasoby formuvannia inshomovnoi leksychnoi kompetentnosti studentiv nefilolohichnykh spetsialnostei [Mobile applications as a means of forming foreign-language lexical competence of students of non-philological specialties]. Information technology and training tools. 2019. Т. 6. С. 150–164.
4. Thomas Davis. URL: <https://www.azquotes.com/quote/1313576> (дата звернення: 12.03.2024).

АКТИВІЗАЦІЯ РЕСУРСІВ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ АРТТЕРАПІЇ

***В. В. Гаріфуліна**, студентка спеціальності Менеджмент, група МЕН БА б-41*

***І. С. Тодорова**, канд. психол. наук, доцент кафедри педагогіки та суспільних наук – науковий керівник
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Сучасний спосіб життя насуває безліч викликів і кризових ситуацій, які можуть негативно вплинути на наше психічне та фізичне здоров'я. У такі періоди особливо важливо знаходити